

KØREPLAN FOR IMPLEMENTERING AF STRATEGI FOR DANMARKS UDVIKLINGSSAMARBEJDE I 2012

STABILITET OG SKRØBELIGHED

Ny international tilgang til skrøbelige stater

Skrøbelige stater udgør en af fem politiske prioriteter i strategien for Danmarks udviklingssamarbejde: "Frihed fra Fattigdom - Frihed til Forandring", som blev lanceret i maj 2010. I kølvandet på denne strategi, og baseret på Forsvarsforliget fra 2009 samt regeringens opgraderede samtækningsindsats (2009), fulgte Danmarks politik for indsatser i skrøbelige stater: "Fred og Stabilisering" i september 2010.

En række politiske initiativer af førende organisationer har bidraget til at skabe bred konsensus om en ny international tilgang til konflikter og skrøbelige situationer. Blandt disse initiativer var FN's generalsekretærs rapport om "Fredsofbygning umiddelbart efter konflikt", FN's civile kapacitetsstudie, Verdensbankens "World Development Report 2011" om konflikter, sikkerhed og udvikling, OECD/DAC's "Guidance Note on State Building" og "Guidance on Transition Financing". International Dialogue Initiative er et forum, der er blevet etableret for at facilitere konsultationer med en bred gruppe aktører, inklusiv en gruppe lande i konfliktramte og skrøbelige situationer. Dette forum har ledet bestræbelserne for at nå til enighed om prioriteter inden for fredsofbygning og statsopbygning blandt de berørte lande, donorlande, internationale organisationer og repræsentanter for civilsamfundet, der skal drøftes ved højniveaumødet om bistandseffektivitet i Busan den 29. november til den 1. december 2011. Udfordringen i 2012 bliver at omsætte disse nye politikker til konkret handling.

Konflikt og skrøbelighed udgør betydelige hindringer for udvikling: ingen skrøbelig eller konfliktramt stat har endnu opnået bare ét af 2015-målene. Derfor er en mere effektiv tilgang nødvendig for at hjælpe landene med at bevæge sig fra konflikt til fred, fra skrøbelighed til stabilitet. Internationale aktører må handle hurtigt, være fleksible og være villige til et langsigtet engagement. Bedre resultat- og risikostyring er nødvendig ved indsatser i skrøbelige situationer, hvor der er høj risiko, men også mulighed for at gøre en afgørende forskel.

Samtænkning

Vi vil styrke integrationen af aktiviteter og sikre en klar sammenhæng mellem dansk udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitik i skrøbelige stater. Erfaringen viser tydeligt, at i akutte og komplekse situationer er det nødvendigt at trække på en bred vifte af militære, politiske, humanitære, stabiliserings- og udviklingsinstrumenter. Vi ved også af erfaring, at støtten er mest effektiv, når vi kombinerer og koordinerer forskellige instrumenter. Det betyder, at vi må stræbe efter at forene og samtænke de forskellige instrumenter under en fælles målsætning i det pågældende land.

Ved at sammenkæde nødhjælp og udvikling kan de betingelser, der fører til sårbarhed afhjælpes. Samtidig bør sammenhæng og synergier med humanitære indsatser ske med respekt for de grundlæggende humanitære principper, som Danmarks humanitære strategi for 2010-2015 er baseret på.

Planlagte indsatser

Danmark koncentrerer sin støtte inden for fem områder, hvor behovet er særligt stort i skrøbelige stater: stabilisering og sikkerhed, fremme af bedre levevilkår og økonomiske muligheder, demokratisering, god regeringsførelse og menneskerettigheder, forebyggelse af konflikter og regional konflikthåndtering.

I 2012 vil Danmark gennem sit EU-formandskab arbejde for at forbedre EU's samtænkningstilgang til humanitære, udviklingsmæssige, politiske og sikkerhedsmæssige aktiviteter. EU's engagement i skrøbelige stater og i lande som Libyen og Sydsudan vil være en vigtig prøve for EU's vision om bedre koordinering af politikker og implementering af disse.

Danmarks samtænkte engagement i Afghanistan vil fortsat være af højeste prioritet – herunder udmøntningen af Afghanistan-strategien (2008) og Helmand-planen (2011-2012). Dette engagement vil blive suppleret med et nyt regionalt stabiliseringsprogram for Afghanistan/Pakistan regionen. Desuden vil et andet regionalt stabiliseringsprogram, der dækker Afrikas Horn/Østafrika begynde implementering i 2012. Indsatsen vil omfatte støtte til opbygning af afrikansk kapacitet til konfliktforebyggelse samt reservestyrke-kapacitet og bekæmpelse af pirateri i Adenbugten. Danmark vil yde integreret støtte til Somalia, herunder Somaliland. Der vil være særligt fokus på støtte til den nye uafhængige stat, Sydsudan. Programmet vil støtte stabilisering, sikkerhed og opbygningen af funktionelle regeringsinstitutioner på alle niveauer.

I 2012 vil Danmark fortsat være i front med at fremme større risikovillighed i skrøbelige stater og med gennemførelse af risikovurderinger og risikostyringsværktøjer i skrøbelige stater i nye projekter og programmer.

Finansiel ramme

Danmark vil øge sin støtte til skrøbelige stater i 2012. Mere end 1 milliard DKK er afsat til indsatser i skrøbelige stater, herunder 360 mio. DKK til Afghanistan og 310 mio. DKK til Sudan. Globalrammen vil blive øget med 35 mio. DKK (samt 85 mio. DKK fra ikke-udviklingsmidler) til indsatser indenfor stabilisering, genopbygning og kapacitetsopbygning. Freds- og stabiliseringsfondene under FN og Verdensbanken vil blive støttet med 80 mio. DKK.

Desuden vil den danske humanitære bistand nå op på mere end 1,4 milliarder kroner i 2012. Bidraget til FN's Centrale Nødhjælpsfond (CERF) vil blive fordoblet til 100 mio. DKK om året. Bidraget til FN-højkommissæren for flygtninge, UNHCR, vil blive øget til i alt 160 mio. DKK.

Prioritetsområder inden for stabilitet og skrøbelighed

- Styrke den internationale og regionale kapacitet til konfliktforebyggelse, fredsbevarelse og genopbygning samt den internationale retsorden.
- Styrke integration og koordination af vore diplomatiske, udviklingsmæssige, sikkerhedsmæssige og humanitære indsatser i skrøbelige stater.
- Afhjælpe humanitære behov og bidrage til at sikre beskyttelse af dem, der rammes af konflikt, kriser og katastrofer, herunder særligt kvinder, børn, flygtninge, internt fordrevne og marginaliserede grupper.
- Bidrage til etablering af fred og statsopbygning i skrøbelige og konfliktramte lande og områder, herunder politisk stabilisering, forebyggelse af radikaliserings og styrkelse af statens levering af basale serviceydelser og fremme af levevilkår.

- Styrke indsatsen for forebyggelse af konflikt og katastrofer i partnerlandene.
- Være forberedt på at løbe kalkulerede risici for at facilitere den nødvendige forandring i disse lande.

Adskillige indsatser i skrøbelige stater vil blive igangsat og gennemført i 2012. Køreplanen rummer kun en del af disse indsatser. Den viser eksempler på indsatser, der bidrager til opnåelsen af de strategiske mål, og illustrerer nogle af de primære aktiviteter inden for området stabilitet og skrøbelighed i 2012.

1. Styrke den internationale og regionale kapacitet til konfliktforebyggelse, fredsbevarelse og genopbygning samt den internationale retsorden. Styrke integration og koordination af vore diplomatiske, udviklingsmæssige, sikkerhedsmæssige og humanitære indsatser i skrøbelige stater.

Mål	Aktiviteter i 2012	Succeskriterier
<p>1.1. Arbejde tæt sammen med partnere for at styrke det internationale samfunds kapacitet til konfliktforebyggelse, fredsbevarelse og freds-skabelse samt arbejde for en mere effektiv og transparent koordinering.</p>	<p>1.1.1 EU: Støtte en mere integreret tilgang og fleksibilitet på landniveau, hvilket sikrer en helhedsorienteret tilgang til humanitære, udviklingsmæssige, politiske og sikkerhedsmæssige aktiviteter.</p> <p>1.1.2 Verdensbanken: Arbejde for at anbefalingerne i World Development Report 2011 følges af Verdensbanken med henblik på at sikre mere relevante og fleksible Verdensbankaktiviteter i skrøbelige stater.</p> <p>1.1.3. FN: Fremme integration og sammenhæng mellem FN's politiske, sikkerhedsmæssige, udviklingsmæssige og humanitære indsatser i hovedkvartererne (New York / Geneve), herunder fremme en mere effektiv Fredsopbygningsfond.</p> <p>1.1.4. Støtte arbejdet i FN's fonde og programmer i skrøbelige stater.</p>	<p>1.1.1 Promovering af "Ét EU" aktivt støttet. Fokus på en mere sammenhængende tilstedeværelse i lande med mange EU-aktører samt styrket koordination af politikker på EU-plan og nationalt plan, f.eks. i Sudan og Libyen. Workshop om "Ét EU" gennemført under det danske EU-formandskab i foråret 2012.</p> <p>1.1.2 Aktivt nordisk-baltisk engagement i Verdensbankens bestyrelse og med relevante afdelinger af banken. Fælles dagsorden med ligesindede donorer til Stats- og Fredsopbygningsfonden søgt fremmet.</p> <p>1.1.3. Løbende dialog med FN-sekretariatet, fonde og programmer samt agenturer.</p> <p>1.1.4. UNDP's, UNICEF's og UNFPA's arbejde i skrøbelige stater fremmet og støttet med særligt fokus på performance på lande-niveau.</p>

1. Styrke den internationale og regionale kapacitet til konfliktforebyggelse, fredsbevarelse og genopbygning samt den internationale retsorden. Styrke integration og koordination af vore diplomatiske, udviklingsmæssige, sikkerhedsmæssige og humanitære indsatser i skrøbelige stater.

Mål	Aktiviteter i 2012	Succeskriterier
1.2. Arbejde for at styrke samtænkning af de diplomatiske, bistandsmæssige og sikkerhedsmæssige indsatser og samtidig sikre sammenhæng og koordination mellem disse og de humanitære indsatser.	1.2.2. NATO: Styrke NATO's evne til at bidrage til en samtænkningstilgang i det internationale samfunds indsats for at forebygge konflikter, gennemføre stabiliseringsoperationer og fremme udviklingen af sikkerheds- og retssektorer.	1.2.2. Beslutning på NATO-topmødet om at styrke samtænkning ved at etablere en mindre civil planlægningskapacitet i NATO's hovedkvarter implementeret. Civile planlægnings- og rådgivningsfunktioner på de relevante niveauer i NATO's militære kommandostruktur fremmet.
1.3. Støtte til afrikanske regionale organisationer i deres bestræbelser på at blive bedre i stand til at varetage en overordnet rolle i regionale fredsbevarende operationer.	1.3.1. Regionalt: Støtte til at forbedre stabilitet og sikkerhed i regionen omkring Afrikas Horn/Østafrika/Yemen.	1.3.1. Regionalt Globalrammeprogram for regional og lokal kapacitetsopbygning, herunder for den afrikanske reaktionsstyrke, kystvagt, anti-pirateri-indsats og terrorbekæmpelse. Programmet gennemføres i overensstemmelse med benchmarks. Afrika-programmet for Fred, IGAD- og AU-komponenter samt bidrag til AMISOM støttet og gennemført i overensstemmelse med benchmarks.
1.4. Styrket dansk civil kapacitet for indsatsen i skrøbelige stater.	1.4.1. Nyt dansk freds- og stabiliseringsberedskab udviklet for at øge kvantiteten og forbedre kvaliteten af en konsolideret dansk hurtig udrykningsstyrke med henblik på at reagere på international efterspørgsel i skrøbelige stater. 1.4.2. FN's civile kapacitet: Fremme en styrket civil kapacitet i opfølgningen på anbefalingerne	1.4.1. Ny freds- og stabiliseringsberedskab etableret. Mindst to kurser afholdt for Udenrigsministeriets ansatte inden for skrøbelige stater, fredsopbygning og stabilisering. 1.4.2. Modernisering af FN's personaleregler fremmet for at sikre mere fleksible ansættelses- og udstationsprocedurer. Antallet af ansættelser fra lande i

	fra FN's Civil kapacitetsstudie. Herunder styrket syd-syd samarbejde.	syd for stabiliserings- og fredsopbygningsstillinger øget.
2. Afhjælpe humanitære behov og bidrage til at sikre beskyttelse af dem, der rammes af konflikt, kriser og katastrofer, særligt kvinder, børn, flygtninge, internt fordrevne og marginaliserede grupper.		
Mål	Aktiviteter i 2012	Succeskriterier
2.1. Arbejde for at afhjælpe de humanitære behov, som opstår i forbindelse med kriser, væbnede konflikter og katastrofer samt i post-konfliktsituationer. Sikre fokus på særligt sårbare grupper.	2.1.1. Fortsætte støtte til fælles humanitære finansieringsmekanismer og skubbe på for forbedrede præstationer i humanitære situationer, bl.a. gennem aktivt engagement i arbejdsgruppen for fælles finansieringsmekanismer og OCHA-støttegruppen.	2.1.1.1. Øgede bevillinger til såvel FN's centrale nødhjælpsfond (CERF) (100 mio. DKK i 2012) og til landespecifikke humanitære fonde (CHF's). 2.1.1.2. Tilstræbe aktivt dansk medlemskab i den rådgivende bestyrelse for CHF i Somalia.
2.2. Arbejde aktivt for en bedre beskyttelse af civile, herunder gennem mere effektiv og sammenhængende bistand og sikre den nødvendige humanitære adgang til udsatte grupper i konflikt- og katastrofesituationer.	2.2.1. Øget effektivitet og strategisk målretning af dansk humanitær finansiering gennem partnerskaber med nøgleaktører på det humanitære område.	2.2.1. Partnerskabsaftaler er etableret med mindst tre yderligere NGO'er som grundlag for deres bidrag til danske humanitære prioriteter.
2.3. Bidrage til at forbedre levevilkår for og beskyttelse af fordrevne mennesker. Arbejde for at fremme betingelser, der muliggør selvforsørgelse og varige løsninger. Styrkelse af offentlige myndigheders kapacitet og samarbejde med lokalsamfund, der er berørt af tvungen migration.	2.3.1. Implementering af nye nærområdeaktiviteter på hele Afrikas Horn, i Irak og dets nabolande, i Afghanistan og i Sydsudan.	2.3.1. Aktiviteter for 2012 implementeret på baggrund af programrammerne etableret af nærområdeprogrammets partnere.

3. Bidrage til statsopbygning og fredsopbygning i skrøbelige og konfliktramte lande, herunder politisk stabilisering, forebyggelse af radikaliserings og styrkelse af statens levering af basale serviceydelser og fremme af levevilkår.		
Mål	Aktiviteter i 2012	Succeskriterier
<p>3.1. Bidrage til statsopbygning samt demokratisering både oppefra og nede fra græsrodsniveau.</p>	<p>3.1.1. Støtte til stabilisering, sikkerhed og opbygning af institutioner, der fremmer bæredygtig regeringsførelse i Sydsudan på alle niveauer.</p> <p>3.1.2. Stabilisering og genopbygning af Afghanistan.</p> <p>3.1.3. Særligt fokus på danske organisationers arbejde i skrøbelige situationer med henblik på at understøtte samarbejdet med lokale og internationale civilsamfundsorganisationer om fremme af menneskerettigheder, stabiliseringsindsatser og serviceydelser, hovedsagelig på græsrodsniveau (jf. Civilsamfundsstrategiens mål 1.2.5.).</p>	<p>3.1.1. Bidraget til fred og stabilitet i Sudan og støtte til fremkomsten af to bæredygtige stater, der lever i fredelig sameksistens gennem politisk dialog (EU, AU, FN), stabiliseringsindsatser og implementering af et nyt dansk program for støtte til Sydsudan i 2011-2014.</p> <p>3.1.2. Implementering af Afghanistanstrategien 2008-2012 fortsættes. Helmand-planen 2011-12 gennemført i overensstemmelse med benchmarks. Fokus på statsopbygning, uddannelse, forbedrede levevilkår og reintegration inklusiv tværgående prioritering af kvinders rettigheder og narkotikabekæmpelse.</p> <p>3.1.3. Disse aspekter er afspejlet i rapportering til bestyrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde ved halvårlige konsultationer med de danske rammeorganisationer, baseret på organisationernes af-rapportering af resultater.</p>

3.2. Støtte lokale og regionale konflikthåndteringsmekanismer.	3.2.1. Regionalt globalrammeprogram for Afghanistan / Pakistan.	3.2.1. Fælles flerårigt program for Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet for Afghanistan / Pakistan-regionen under Globalrammen 2011-14. Støtte til sikkerhed og udvikling af retsvæsenet, regional dialog og forsoning. Gennemført i overensstemmelse med benchmarks.
3. Bidrage til statsopbygning og fredsopbygning i skrøbelige og konfliktramte lande, herunder politisk stabilisering, forebyggelse af radikaliserings og styrkelse af statens levering af basale serviceydelser og fremme af levevilkår.		
Mål	Aktiviteter i 2012	Succeskriterier
3.3. Arbejde for at forebygge radikaliserings og terrorisme og bekæmpe disse, hvor de allerede har fået fodfæste.	3.3.1. Stabilisering og genopbygning af Somalia, herunder støtte til forbedring af levevilkår og levering af grundlæggende serviceydelser.	3.3.1. Somaliaprogrammet 2011-2014 (bilateral og humanitær bistand) samt stabiliseringsindsatser (under det regionale Globalrammeprogram for 2011-2014) støttet og implementeret i overensstemmelse med benchmarks.
4. Styrke indsatsen for forebyggelse af konflikt og katastrofer i Danmarks partnerlande.		
Mål	Aktiviteter i 2012	Succeskriterier
4.1. Bidrage til at forebygge konflikter og kriser ved at styrke partnerlandenes egen kapacitet til at forebygge konflikter og gennem at arbejde for integration af konfliktforebyggelse i landenes egne strategier.	4.1.1. Styrke sikkerhedskapaciteten på lokalsamfunds-/ civilsamfundsniveau og i den private sektor i Nepal gennem støtte til to internationale NGO'er.	4.1.1. Den private sektor i 6 distrikter i Nepal indgår partnerskaber med lokale statslige sikkerhedsudbydere.

5. Være forberedt på at løbe kalkulerede risici for at facilitere den nødvendige forandring i disse lande.

Mål	Aktiviteter i 2012	Succeskriterier
5.1. Opretholde et fleksibelt, målrettet og realistisk engagement i skrøbelige stater og være villig til at løbe risici samt at fastholde et langsigtet perspektiv, baseret på internationale analyser af den lokale og regionale situation.	5.1.1. Risikostyring: Udvikling af praktiske værktøjer til risikostyring og sammenkædning af risici og resultater i tæt dialog med de vigtigste internationale partnere.	5.1.1. Retningslinjer for risikohåndtering, herunder en risikovurderingsmatrix, udviklet og anvendt i dansk udviklingsbistand.